

Doelvoorschriften en Open Normen - Keurmerk Opvang

Algemeen:

Dierenopvang is een **SPECIALISME**.

A-1: De functie *opvang van gezelschapsdieren* is fysiek en logistiek strikt gescheiden van andere functies en diensten waar dieren bij betrokken zijn.

Open normen:

A1-1: Werkzaamheden voor opvang en voor andere functies lopen niet door elkaar.

A1-2: Bedrijfsruimten en -middelen worden niet voor andere functies dan opvang gebruikt. Er wordt aangegeven welke ruimten en middelen toegewezen zijn aan de functie opvang.

A1-3: De organisatie kan aantonen dat de andere (diergerelateerde) activiteiten op het terrein op een zodanig worden gescheiden en uitgevoerd en dat risico's c.q. overlast voor de opgevangen dieren vergaand zijn uitgesloten.

A1-4: Er is helderheid over de capaciteit (ruimtes, medewerkers, tijd...) die voor de op te vangen dieren nodig is en de risico's die door andere functies kunnen ontstaan.

A1-5: Het DOC werkt structureel met gasthouders

A1-6: Het DOC heeft kennis van eventuele andere diergerelateerde activiteiten waaraan de gasthouder verbonden is.

A-2: Alle taken binnen het DOC worden deskundig uitgevoerd.

Open normen:

A2-1: Alle voor de opvang uit te voeren taken zijn duidelijk omschreven en worden aantoonbaar conform uitgevoerd. Dit geldt ook voor taken van andere functies, die van invloed op de opvang kunnen zijn.

A2-2: Voor iedere taak is het vereiste kennis- en vaardigheidsniveau vastgelegd en is basis voor de juiste personele invulling.

A2-3: Permanente educatie (diergerelateerde bijscholing als ook ontwikkeling van vereiste competenties) is voor ieder medewerker bepaald en ingevuld. Scholing, toetsing en intervisie zijn voor de uit te voeren taken ingericht en worden met aantoonbaar effect uitgevoerd.

A2-4: Voor (her)plaatsing verantwoordelijke medewerker(s) zijn instaat om plaatsingskansen te herkennen en te benutten. Herplaatsing en klantgerichtheid zijn noodzakelijk specialismen binnen het DOC.

A-3: Aandacht voor kwaliteit is een structureel onderdeel binnen de bedrijfsvoering.

Open normen:

A3-1: Binnen het DOC is op elk niveau gedefinieerd welke eisen men aan de werkkuitvoering stelt [B/M] en hoe deze worden gecontroleerd [LG]. De eisen die gesteld worden en de afgesproken werkwijzen worden regelmatig besproken [mw]. Eventuele aanpassingen worden doorgevoerd.

A3-2: Kernthema's van kwaliteit zijn: kennis- en competentie-ontwikkeling, dierversorgung, diergedrag, huisvesting, reiniging & desinfectie, bemiddeling en klachtenafhandeling. Hiervoor zijn door het DOC indicatoren in relatie tot welzijn van het individuele dier als ook de populatie benoemd, vastgelegd, worden periodiek geanalyseerd en inzichten naar bijstellingen vertaald.

Versienummer	Wijzigingen	Vastgesteld	Vervangt
2.1	Vaststelling na bespreking concept	01-12-2015	2.0
2.7	Concept in kader van update 2019		2.1
3.0	DON2020	23 december	2.7

Bemiddeling:

Dierenopvang is TIJDELIJK

Be-1: Een dier wordt zo snel en direct mogelijk geplaatst naar een particuliere eigenaar, die in staat is goed en blijvend voor het dier te zorgen.

Open normen:

Be1-1: Alleen voor plaatsing goedgekeurde dieren (gezondheid, welzijn en gedrag incl. helder omschreven gekoppelde begeleiding c.q. ondersteuning) worden aan nieuwe eigenaren overgedragen.

Be1-2: Het plaatsingsbeleid is helder en duidelijk voor potentiële eigenaren en wordt conform door de aangewezen medewerker(s) toegepast.

Be1-3: Analyse van succesvolle (complexe) plaatsingen, van de redenen voor afwijzen van potentiële eigenaren en ervaringen vanuit de nazorg ondersteunen de ontwikkeling van het plaatsingsbeleid.

Be-2: Nieuwe eigenaren worden geïnformeerd en begeleid met oog op correcte huisvesting, voeding, verzorging en omgang met het geplaatste dier.

Open normen:

Be2-1: De nieuwe eigenaar ontvangt alle (niet vertrouwelijke) informatie over het geplaatste dier. Dit op basis van een ten allen tijden actueel en volledig dierdossier.

Be2-2: Competenties en ervaringsniveau van de nieuwe eigenaar in combinatie met de behoefte van het te plaatsen dier bepalen de wijze van begeleiding en nazorg die wordt aangeboden. (Zie A2-4)

Be-3: Gedrag en karakter van ieder dier wordt op een gestandaardiseerde manier beoordeeld. Nadruk ligt hierbij op voor een dier maximaal haalbaar dierenwelzijn in relatie tot plaatsbaarheid.

Open normen:

Be3-1: Plaatsingskansen worden bepaald op basis van welzijn, gezondheid, kwaliteit van leven, gedrag en kunnen 'functioneren' als gezelschapsdier van een te plaatsen dier.

Be3-2: Beoordeling van de plaatsingskansen begint met de Intake: informatie wordt zo gedetailleerd mogelijk verzameld (dier, locatie en omgeving, interactie met anderen etc)

Be3-3: Er zijn evaluatiemomenten vastgelegd, waarop op basis van verzorging en (voortgang) van de begeleiding besloten wordt over de plaatsbaarheid van een dier.

Be3-4: In de evaluatiemomenten worden gewenste competenties en ervaring bij nieuwe eigenaar vastgelegd, en is er vanuit plaatsingsbeleid de ruimte voor begeleiding hierop bekend.

Be-4: Opvang en bemiddeling van dieren is niet uitsluitend via en/of in het DOC georganiseerd.

Open normen:

Be4-1: Potentiële eigenaren kunnen op meerdere manieren zien welke dieren voor plaatsing beschikbaar (gaan) zijn.

Be4-2: Dieren, waarvan de eigenaar afstand wil doen, worden bij potentiële eigenaren actief onder de aandacht gebracht.

Be4-3: Collega DOC's worden betrokken bij dreigende overbezetting en voor eventuele specialistische zorg.

Versienummer	Wijzigingen	Vastgesteld	Vervangt
2.1	Vaststelling na bespreking concept	01-12-2015	2.0
2.7	Concept in kader van update 2019		2.1
3.0	DON2020	23 december	2.7

Brambell 1: een dier is vrij van dorst, honger en ondervoeding

Profiel: Voedingsdeskundige voor gezelschapsdieren

B-1.1: De samenstelling van het voer bevordert het verbeteren c.q. op peil houden van de conditie van het individuele dier.

Open normen:

B1.1-1: Bij opname van een dier in het DOC wordt de conditie van het dier beoordeeld. Op basis daarvan stelt het DOC - eventueel in overleg met de dierenarts - een voedingsschema op.

B1.1-2: Zolang een dier in het DOC c.q. onder diens verantwoordelijkheid verblijft wordt de conditie van het dier gevolgd. Waar nodig wordt het voedingsschema bijgesteld.

B-1.2: De effecten van de samenstelling van het voer op welzijn en gedrag van het dier worden regelmatig geanalyseerd.

B1.2-1: Regelmatig wordt het voedingsprogramma (= som van alle voedingsschema's) geëvalueerd: wat werkt, wat werkt niet en wat zijn oorzaken hiervoor?

B1.2-2: In de analyse is er aandacht voor dieetvoer, supplementen en toevoegingen en de effecten ervan bij individuele dieren.

Versienummer	Wijzigingen	Vastgesteld	Vervangt
2.1	Vaststelling na bespreking concept	01-12-2015	2.0
2.7	Concept in kader van update 2019		2.1
3.0	DON2020	23 december	2.7

Brambell 2: een dier is vrij van pijn, verwonding en ziektes

Profiel: Deskundig op gebied van hygiëne, reiniging en desinfectie (R&D)

B-2.1: De functies quarantaine, isolatie en ziekenboeg zijn goed ingericht, zowel qua huisvesting als ook in de manier van werken.

Open normen:

B2.1-1: Er wordt voorkomen dat infectieziektes van het ene dier naar het andere kunnen worden overgebracht.

B2.1-2 Looproutes en logistieke routes verlopen van laag risico- naar hoog risicozones, houden rekening met de kwetsbaarheid van specifieke groepen en zijn als zodanig herkenbaar.

Hygiënische maatregelen zoals kleding etc. dragen bij aan het beperken van risico's.

B2.1-3: Medewerkers en gasthouders nemen maatregelen om te voorkomen dat ze zelf een infectiebron vormen voor dieren in het DOC of eigen dieren thuis. Medewerkers nemen maatregelen om zichzelf en de directe omgeving tegen zoönoses te beschermen.

B2.1-4: Bij het plaatsen van dieren in de quarantaine wordt zoveel mogelijk gestreefd naar een optimale groepssamenstelling voor doorplaatsing naar de plaatsingsruimte (denk aan leeftijd, geslacht, of status vruchtbaarheid).

B-2.2: Bij reiniging, ontsmetting en plaagdierbestrijding wordt gebruik gemaakt van up-to-date kennis en informatie.

Open normen:

B2.2-1: Binnen- en buitenruimtes worden gereinigd en ontsmet conform de afgesproken werkwijze en worden waar nodig ook op andere manieren behandeld.

Er is aandacht voor goed onderhoud van speelweides, direct na ieder gebruik.

B2.2-2: Toegelaten R&D-middelen worden op de juiste manier gebruikt.

B2.2-3: Medewerkers en gasthouders zijn geschoold in effectieve Reiniging en Desinfectie (R&D), voeren deze professioneel uit en controleren regelmatig het effect hiervan.

B2.2-4: Het DOC weert plaagdieren effectief op een diervriendelijke manier. Dit geldt zowel voor preventie als bestrijding.

B-2.3: De veterinaire zorg is aangepast aan het opvangproces.

Open normen:

B2.3-1: Het veterinaire zorgprogramma is samen met een in shelter medicine bekwame dierenarts opgesteld en wordt regelmatig geëvalueerd. Onderdelen zijn in ieder geval:

- regelmatige beoordeling van de gezondheid van de populatie door een dierenarts;
- regelmatig advies van een dierenarts over de algemene bedrijfsvoering. Preventie is een belangrijk onderwerp.
- analyse van kengetallen en interpretatie van stuurgetallen

B2.3-2: Per diersoort zijn specifieke gezondheidsrisico's gedefinieerd en verder uitgewerkt binnen het preventiebeleid. Hierin worden ook algemene maatregelen om de weerstand te verhogen toegepast.

B2.3-3: Voor de verzorging relevante veterinaire informatie is voor iedere medewerker beschikbaar.

Versienummer	Wijzigingen	Vastgesteld	Vervangt
2.1	Vaststelling na bespreking concept	01-12-2015	2.0
2.7	Concept in kader van update 2019		2.1
3.0	DON2020	23 december	2.7

Brambell 2: een dier is vrij van pijn, verwonding en ziektes

Profiel: Deskundig op gebied van hygiëne, reiniging en desinfectie (R&D)

B-2.4: Als een dier naar verwachting niet (meer) vrij kan zijn van pijn, stress en/of een bedreiging vormt voor anderen wordt euthanasie van het dier overwogen

Open normen:

B2.4-1: Binnen het euthanasiebeleid zijn grenzen voor pijn en/of stress in belang van het dier gedefinieerd zodat er een kader voor de individuele beoordeling ligt. Ook niet-veterinaire afwegingen worden hierin meegenomen zoals afwijkend gedrag of het niet (kunnen) functioneren in de openbare ruimte.

B2.4-2: Het euthanasiebeleid wordt regelmatig geëvalueerd. Waar nodig vindt bijstelling plaats.

B-2.5: De gezondheid van de hele populatie dieren in het DOC heeft de hoogste prioriteit binnen de totale bedrijfsvoering

Open normen:

B2.5-1: Wanneer het welbevinden en/of de gezondheid van de populatie door de gezondheid of het gedrag van een of enkele individuele dieren bedreigd worden, worden passende maatregelen getroffen om de populatie te beschermen.

B2.5-2: Dieren die door agressie of anderszins een risico vormen voor andere dieren worden tijdelijk gescheiden en risico-beperkend met extra oog voor kwaliteit van de plek gehuisvest.

Versienummer	Wijzigingen	Vastgesteld	Vervangt
2.1	Vaststelling na bespreking concept	01-12-2015	2.0
2.7	Concept in kader van update 2019		2.1
3.0	DON2020	23 december	2.7

Brambell 3: een dier is vrij van fysiek en thermaal ongerief

Profiel: Deskundig in diersoort-specifieke huisvesting

B-3.1: Inrichting en gebruik van huisvesting, materialen en bedrijfsmiddelen zijn ondersteunend aan een veilige en hygiënische omgeving voor mens en (ieder) dier

Open normen:

B3.1-1: In het gebouw en in de buitenruimte van het DOC worden veilige en hygiënische materialen en middelen gebruikt en onderhouden. Dit geldt ook voor de locatie(s) van de gasthouders.

B3.1-2: Er zijn voldoende handenwasgelegenheden, waterpunten en reinigingsmiddelen. Bedrijfsmiddelen worden binnen één toegewezen compartiment gebruikt. Medewerkers dragen bedrijfskleding, die de locatie niet verlaat.

B3.1-3: De huisvesting bij gasthouders is beoordeeld op de specifieke behoeften van de op te vangen kwetsbare dieren.

B3.1-4: Dieren kunnen niet in contact komen met schadelijke stoffen komen.

B3.1-5: In het DOC kunnen de structureel noodzakelijke veterinaire handelingen worden uitgevoerd.

B3.1-6: In de protocollen zijn duidelijk de keuzes en oplossingen opgenomen in relatie tot kleinere functionele belemmeringen van (oudere) gebouwen. Er ligt een plan van aanpak voor structurele oplossingen.

Kan niet in de specifieke behoefte van een dier worden voorzien wordt naar een voor het dier geschikt locatie gezocht.

B-3.2: Het klimaat in het DOC is optimaal aangepast aan de specifieke fysiologische behoefte van de opgevangen dieren.

Open normen:

B3.2-1: Temperatuurregulatie en luchtverversing zijn passend bij de diersoorten die worden opgevangen. Maatregelen bij extreme weersomstandigheden zijn vastgelegd; de keuzes zijn onderbouwd, zowel voor binnen- als ook voor buitenruimtes, inclusief afwatering en gebruik van speelweides).

B3.2-2: Licht (natuurlijk dag/nachtritme), geluids- en geurreductie zijn belangrijke aandachtspunten in het DOC. Dieren krijgen de rust, die zij nodig hebben.

B3.2-3: Er zijn extra voorzieningen beschikbaar om het klimaat aan te passen aan specifieke behoefte van een individueel dier (bijv. bij ziekte).

B-3.3 Inrichting en gebruik van huisvesting en bedrijfsmiddelen dragen zoveel mogelijk bij aan het welzijn van (ieder) opgevangen dier.

Open normen:

B3.3-1: De huisvesting is zodanig ingericht dat een dier verschillende behoeften (voeding, schuilen/rust, ontlasting) gescheiden van elkaar kan uitvoeren en ruimte voor soorteigen gedrag/beweging heeft.

B3.3-2: Gekozen bedrijfsmiddelen passen bij de opgevangen diersoorten.

B3.3-3: Passend bij de diersoort bevat een ruimte voor groepshuisvesting tenminste: voldoende ruimte, meerdere voeder- en rustplekken, geschikte plaatsen voor terugtrekken, voldoende middelen om monopolisering en ander stress veroorzakend gedrag te voorkomen.

Versienummer	Wijzigingen	Vastgesteld	Vervangt
2.1	Vaststelling na bespreking concept	01-12-2015	2.0
2.7	Concept in kader van update 2019		2.1
3.0	DON2020	23 december	2.7

Brambell 4: een dier is vrij van angst en chronische stress

Profiel: Deskundig in het beperken van het effect van stressoren en angst

B-4.1: Overbezetting wordt voorkomen.

Open normen:

B4.1-1: De beschikbare diercapaciteit is per diersoort en per afdeling bepaald en bekend en wordt niet overschreden. Overeenstemming van de administratie en feitelijk aanwezige dieren wordt regelmatig gecontroleerd.

B4.1-2: Het aannamebeleid voorziet in alternatieven voor op te vangen dieren wanneer overbezetting dreigt.

B4.1-3: Het DOC heeft steeds zicht op de actuele bezetting per afdeling.

B-4.2: Onverwachte gebeurtenissen worden zo veel mogelijk vermeden om stress te voorkomen.

Open normen:

B4.2-1: Dieren krijgen een vast (voor hen voorspelbaar) dagpatroon aangeboden, een afwijking hiervan voor een specifiek dier is onderbouwd.

B4.2-2: Het DOC zorgt voor een veilige leefruimte voor elk dier, waarin het met een beperkt aantal vaste contacten te maken heeft.

B4.2-3: Binnen het dagrooster wordt aan het dier afwisseling geboden, passend bij de behoefte van het dier.

B-4.3: In de omgang met het dier wordt rekening gehouden met de (eventuele) bijzondere stressoren voor dit dier.

Open normen:

B4.3-1: Binnen het DOC zijn bijzondere stressoren voor de opgevangen diersoorten bekend en wordt deze kennis bij de begeleiding van het individuele dier toegepast. Effecten worden regelmatig geëvalueerd.

B4.3-2: Reageren op bijzondere stressoren (binnen een bepaalde context) is een onderwerp in de evaluatiemomenten in relatie tot plaatsingskansen (**Be 3**)

B4.3-3: (Taak-specifieke) informatie over het individuele dier is beschikbaar om de medewerker te ondersteunen bij het eigen handelen en gedrag naar het dier toe.

B4.3-4: Gasthouders worden ingezet om kwetsbare dieren met specifieke behoeftes goed en passend te verzorgen. Voor ieder gasthouder zijn de specifieke competenties bekend.

Versienummer	Wijzigingen	Vastgesteld	Vervangt
2.1	Vaststelling na bespreking concept	01-12-2015	2.0
2.7	Concept in kader van update 2019		2.1
3.0	DON2020	23 december	2.7

Brambell 5: een dier is vrij om natuurlijk gedrag te vertonen

Profiel: Deskundig in het gedrag van het dier, individueel en in groepen

B-5.1: Het natuurlijk gedrag van het dier wordt door (omgevings)verrijking en door een juiste omgang met het dier bevorderd en ondersteund.

Open normen:

B5.1-1: Het dagprogramma in het DOC en/of bij de gasthouder bevat het gericht aanbieden van positieve prikkels als afleiding, spel, geur, geluid. Het socialisatieprogramma wordt uitgevoerd en geëvalueerd.

B5.1-2: Tijdens het verblijf binnen het DOC of bij een gasthouder wordt op voldoende socialisatie gericht contact met soortgenoten en mensen aangeboden, passend bij de diersoort en het individuele dier.

B-5.2: De omgang met het dier tijdens de opvang richt zich op het ontwikkelen en/of behouden van sociaal gedrag van het dier in de mens-dier-relatie en de dier-dier-relatie.

Open normen:

B5.2-1: Gedragsbeoordeling is gestandaardiseerd, bij medewerkers bekend en wordt bij elk dier toegepast.

B5.2-2: Gedragsbeoordeling van het dier leidt - waar nodig - tot inzet van een gasthouder, gedragstherapeut of andere passende maatregel op basis van een individueel (re)socialisatieprogramma.

B5.2-3: Medewerkers passen kennis en ervaring over gedrag van diersoorten in de opvang toe om sociaal gewenst gedrag van het dier te stimuleren. Medewerkers zijn instaat om grenzen hierbij te zien en te benoemen (weging).

B4-3: Ieder dier krijgt dagelijks voldoende individuele aandacht ([re-]socialisatie)

Open normen:

B5.3-1: Er wordt gewerkt met een gestandaardiseerd (re)socialisatie-programma, welk regelmatig op basis van evaluaties en intervisie wordt geactualiseerd. Het programma wordt bij elk dier toegepast en zo nodig aangepast op het individuele dier.

B5.3-2: Voor elk dier leidt regelmatige evaluatie van de voortgang van training, interactie en reactie op prikkels tot update van het individuele programma. Besluitvorming over de plaatsbaarheid houdt rekening met de context van het gedrag dat in de opvang wordt gezien, voor zover die context bekend is (historie, medisch etc).

Versienummer	Wijzigingen	Vastgesteld	Vervangt
2.1	Vaststelling na bespreking concept	01-12-2015	2.0
2.7	Concept in kader van update 2019		2.1
3.0	DON2020	23 december	2.7